

Raadsvoorstel

Onderwerp	Gezondheidsbeleid 2023 -2026
Afdeling	Afdeling Ontwikkeling
Datum behandeling in B&W:	20 december 2022
Datum raadsvergadering	02 februari 2023
Nummer	
Documentnummer	INT/22 - 521137
Zaaknummer	Z21 - 238745
Afdelingshoofd	J.J. Finke

Voorstel

De nota gezondheid *Iedereen gezond 2023-2026* vast te stellen.

Eerdere besluitvorming

Op 10 februari 2022 heeft de commissie Bestuur en Samenleving de startnotitie voor de opstelling van het gezondheidsbeleid opiniërend besproken.

Inleiding

In het Uitvoeringsprogramma bij het Coalitieakkoord 2021-2026 *Een nieuwe start* is opgenomen, dat in 2022 een gezondheidsbeleid wordt opgesteld. De nota *Iedereen gezond 2023-2026* geeft richting hoe we Vught de komende jaren gezonder willen maken. We willen gezondheid bevorderen door leefstijl en leefomgeving met elkaar te verbinden. We zetten in op preventie, in goede samenhang met andere beleidsterreinen en gaan gericht aan de slag met het thema gezondheid. Een focus op het verkleinen van gezondheidsachterstanden is belangrijk, omdat er grote verschillen tussen (groepen) inwoners bestaan. We creëren een gezonde, groene en sociale leefomgeving waar inwoners graag zijn en die verleidt tot gezond gedrag met voldoende beweging. Een gemeente waar mensen (nog) beter in hun vel zitten en zich gezond(er) voelen. Hiermee sluiten we aan bij de centrale doelstelling en de uitgangspunten van de Lokale Sociale Agenda.

Beoogd effect

Een visie op gezondheid met de ambitie en aanpak, en geeft de kaders aan die de basis vormen voor het beleid voor de komende jaren van de gemeente Vught.

Argumenten

- 1.1 *De nota 'Iedereen gezond' biedt richting voor keuzes die we maken om gezondheid in Vught te bevorderen*
De gemeente Vught wil volop inzetten op gezondheid, de nota beschrijft de visie, ambitie en aanpak en geeft daarmee richting voor de komende jaren. We hanteren een brede kijk op gezondheid. Gezondheid is meer dan 'het voorkomen van ziekte'. Gezondheid gaat ook over veerkracht, meedoen in de maatschappij, betekenisvol werk en andere activiteiten en over de omgeving waarin je leeft: hiermee zetten we *Positieve Gezondheid* centraal.
- 1.2 *De nota is gebaseerd op de input van professionals, stakeholders en inwoners*
Tijdens de commissie Bestuur en Samenleving van 10 februari waarin de startnotitie opiniërend is besproken, is een participatietraject toegezegd waarbij professionals (GGD en huisartsen), stakeholders (Adviesraad Sociaal Domein en maatschappelijke partners) en inwoners (o.a. *Wijinvught.nl*) worden betrokken bij de opstelling van de nota. We hebben hierdoor input gekregen voor invulling van de visie, aanpak, doelen en kaders, en om mee te denken over wat er nodig is en hierbij prioriteiten aan te geven.
- 1.3 *In de nota zijn vier thema's benoemd waar we de komende jaren op inzetten*
In de nota zijn vier thema's opgenomen die door de commissie Bestuur en Samenleving tijdens het opiniërend gesprek op 10 februari 2022 zijn genoemd waarop de focus voor de komende jaren dient te liggen. In Hoofdstuk 5 worden de vier thema's uitgewerkt met doelen. De vier thema's komen overeen met de landelijke nota gezondheid.
- 1.4 *In de nota is het advies van de Adviesraad Sociaal Domein verwerkt*
De Adviesraad Sociaal Domein heeft over de conceptnota een advies uitgebracht (bijlage 2). Dit advies heeft geleid tot een aanpassing in de nota op alcoholgebruik. In de beantwoording van dit advies (bijlage 3) hebben we geantwoord op de conclusies en aanbevelingen.

Kanttekeningen

- 1.1 *Adequate en jaarlijks beschikbare indicatoren om de effecten te meten is ingewikkeld*
Het moeilijk is om indicatoren te vinden die inzicht geven in de gestelde doelen van het gezondheidsbeleid. Daar zijn verschillende redenen voor. Om effecten van het gezondheidsbeleid te zien is een langere termijn nodig. Daarom is de ambitie: dat onze inwoners langer vitaal leven, in goed ervaren gezondheid en gelukkig(er) zijn, ook voor 2033.
Jaarlijkse metingen laten veelal weinig tot geen effecten te zien, en geven daarmee geen juist beeld voor de langere termijn. Voor preventie is het vaak lastig om goede indicatoren te vinden: wat maakt duidelijk of bepaalde (combinaties van) maatregelen effect hebben? Vaak is daar diepergaand onderzoek voor nodig.
Met de GGD is overlegd of het mogelijk is om jaarlijks een deel van de monitoren opnieuw af te nemen om zo tot meer inzicht te komen. De kosten hiervan blijken hoog (waarschijnlijk in de orde van grootte van € 15.000-20.000 per jaar). De resultaten gaan maar beperkt inzicht geven, omdat zoals gezegd beleidseffecten pas op veel langere termijn zichtbaar zijn. Andere informatiebronnen blijken vaak ofwel gebruik te maken

van de vierjaarlijkse GGD-monitoren, ofwel *output* weer te geven, of zo grofmazig te zijn dat ze geen inzicht bieden.

We stellen daarom voor, om gebruik te maken van de gegevens uit de GGD-monitoren, met de aantekening dat die eenmaal per vier jaar beschikbaar zijn.

Financiën

Voor een aantal activiteiten hebben we middelen nodig zoals bijvoorbeeld Welzijn op Recept. Maar ook voor de uitbreiding van beweegroutes en -tuinen, natuurspeeltuinen of inzetten van campagnes voor de bewustwording van een gezonde leefstijl. We weten nog niet wat de kosten van al deze activiteiten worden. Een groot gedeelte van deze kosten is een voorschot op de SPUK uitkering die eind 2023 uitgekeerd wordt voor: Terugdringen gezondheidsachterstanden, Kansrijke Start, Aanpak Overgewicht, Aanpak Valpreventie, Lokale en regionale aanpak preventie (o.a. coördinerende werkzaamheden), Mentale Gezondheid Leefomgeving, Alcoholpreventie, Versterken sociale basis, Informele zorg, Eén tegen eenzaamheid en Welzijn op Recept. Hoeveel de SPUK uitkering voor de gemeente Vught bedraagt is pas eind 2023 duidelijk.

Insteek is om komend jaar de uitwerkingen integraal te bekijken qua benodigde inzet van budgetten. We stellen daarom voor om gedurende 2023 over de voortgang en de benodigde inzet van budgetten via de Planning & Control cyclus te berichten. Zodra er duidelijkheid is over de benodigde structurele inzet leggen wij deze aan uw Raad voor.

Communicatie

Alle betrokken en gesproken professionals, stakeholders en inwoners tijdens het voortraject wordt de nota toegestuurd. Verder stellen we een korte samenvatting op, die samen met de nota zelf zal worden gepubliceerd op *Wijnvught.nl*. De samenvatting wordt ook gebruikt voor het Klaverblad.

Burgemeester en wethouders van Vught,
De secretaris

W.F.F. Keijzers

de burgemeester

R.J. van de Mortel

Openbare bijlage(n):

Nota *Iedereen gezond 2023-2026*
Advies ASD
Brief beantwoording Adviesraad Sociaal Domein